

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

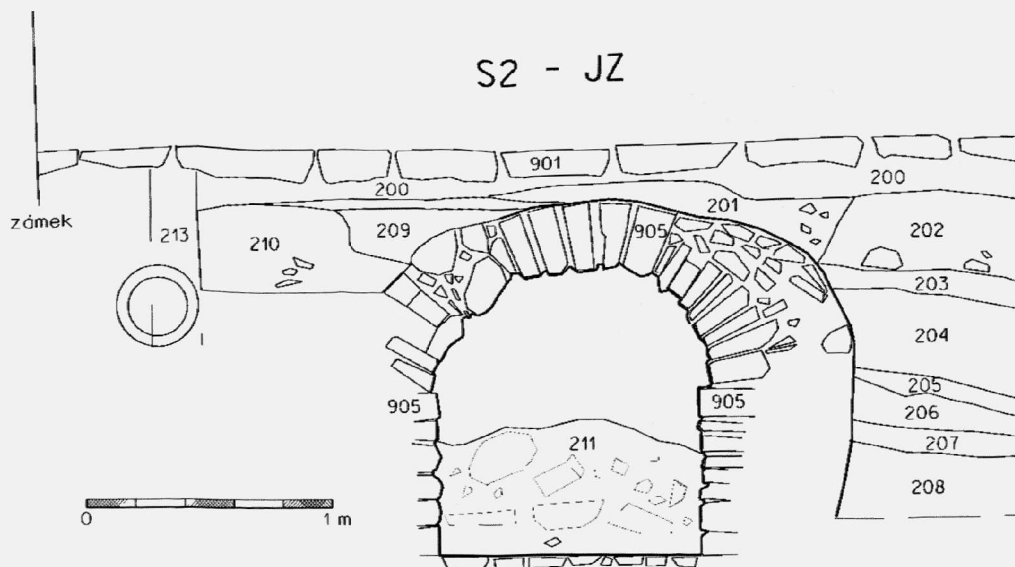
Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Obr. 134. Sonda S2, středověké souvrství a renesanční kanalizace.
Suchgrabung S2, die mittelalterliche Schichtenabfolge und die Renaissancekanalisation.

PŘEROV (okr. Přerov)

Palackého ulice. Středověk. Novověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s projektem „Modernizace a optimalizace CZT v Přerově“ byl v měsíci červnu 2006 prováděn společností Archaia Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc archeologický dohled nad výkopovými pracemi v ulici Palackého. Výkopy pro pokládku nového teplovodního potrubí byly vedeny převážně ve staré trase, kde byl výsledek dohledu negativní. Pouze v místě, kde byla položena protlaková šachta došlo k porušení středověkého souvrství. Záchraným archeologickým výzkumem se podařilo zdokumentovat dva středověké sídlištní horizonty, které byly od sebe odděleny sedimenty nivních hlín. U dna šachty v hloubce 2,60 m od současného povrchu bylo zachyceno mírně zahluobené korytko, které bylo vyplněné hlinitým sedimentem, obsahujícím zlomky keramiky ze 14. století. Tato vrstva byla překryta hlinitojílovitým sedimentem o síle cca 0,80 m, který neobsahoval žádný datační materiál. Na něm se nacházel 0,40 m silný požárový horizont, spojený s destrukcí dřevohliněné zástavby. Nalezená keramika datuje tento horizont do 1. poloviny 15. století. Zachycená situace tak může dokumentovat události z období husitských válek, kdy bylo město Přerov v roce 1423 dobyto a značně poškozeno vojskem Diviše Bořka z Miletínka.

Nejmladší doklad osídlení představovala kolekce raně novověké keramiky a zlomky kachlů.

Lokalita se nachází v inundačním území řeky Bečvy, přibližně 120 m JZ od náměstí TGM. Souřadnice místa nálezu jsou 49°27.121' N 17°26.537' E (WGS 84). Nadmořská výška současné úrovně terénu je 211, 20 m n. m.

Ulice Boženy Němcové. Středověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí vodovodního potrubí byl v září 2006 prováděn společností Archaia Brno, o. p. s., pracovi-

ště Olomouc, archeologický dohled nad výkopovými pracemi v ulici Boženy Němcové. Při jejím vyústění do ulice Palackého byla v rozšířeném výkopu zachycena pozitivní situace. Na podložní vrstvě, tvořené v těchto místech hlinitojílovitým sedimentem žluté barvy, se nacházela požárová vrstva, která byla datována nečetným souborem keramiky do první poloviny 15. století. Několikametrový úsek tohoto požárového horizontu se podařilo zachytit při dokumentačních pracích již v červnu 2006 v ulici Palackého.

Šrobárova ulice. Novověk. Stratigrafie. Záchraný výzkum.

V souvislosti s modernizací a optimalizací centrálního zavedení tepla byl v červnu 2006 veden ulicí Šrobárovou 1,80 m hluboký výkop pro pokládku teplovodního potrubí. Výkopová rýha probíhala podél obytných bloků č. o. 1-9.

V rámci archeologického dohledu společnosti Archaia Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc, se podařilo zdokumentovat dva jílovité povodňové sedimenty, které byly odděleny vrstvou tmavého zabarvení s organickými příměsí. Ze spodního jílovitého sedimentu byl získán malý soubor novodobé keramiky (19. století).

Lokalita se nachází v inundačním území na levém břehu řeky Bečvy. Nadmořská výška současného povrchu činí 210,5 m n. m. Prostor Šrobárovy ulice tvořil původně nezastavěnou volnou zahradní plochu (parc. č. 2314), která byla pravidelně zaplavována při větších povodních.

Jan Mikulík, Zdeněk Schenk

Resumé

Přerov (Bez. Přerov). Palackého Str., Mittelalter. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Přerov (Bez. Přerov). Boženy Němcové Str. Mittelalter. Stadt. Rettungsgrabung.

Přerov (Bez. Přerov). Šrobárova Str. Neuzeit. Siedlung, Überschwemmungsschichten. Rettungsgrabung.

**PŘEROV (k. ú. Kozlovice u Přerova, okr. Přerov)
Ulice Za Školou. Mladší doba hradištní. Sídliště. Záchraný výzkum.**

V říjnu 2006 byl společností Archaia Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc, realizován archeologický dohled nad výkopy kabeláže v intravilánu obce Kozlovice. V ulici Za Školou na parcele č. 582/3 byla zachycena pozitivní archeologická situace. V okolí bodu vymezeného souřadnicemi WGS 84: 49°27,52' N a 17°29,95' E byly zjištěny doklady osídlení z mladší doby hradištní. Vlastní nálezová poloha byla zachycena v hloubce 0,90–1,08 m od současného povrchu. Jednalo se o koncentraci keramiky uložené v hlinitopísčité vrstvě, dosedající na podložní šterkový sediment. Lokalita je situována poblíž hrany říční terasy pleistocenního stáří v nadmořské výšce 218 m n. m. Současný tok řeky Bečvy je vzdálen přibližně 100 m severním směrem.

Souběžně byl prováděn povrchový průzkum nejbližšího okolí místa nálezů, který potvrdil přítomnost rozsáhlejšího raně středověkého osídlení v prostoru říční terasy. Nejbližší soudobé osídlení bylo zdokumentováno poblíž východního okraje intravilánu obce v trati Nad lukami a další v trati Za kapličkou na katastru Přerova situované 500 m západním směrem.

Nová lokalita potvrzuje intenzitu raně středověkých sídlištních aktivit, koncentrujících se na staré levobřežní terase řeky Bečvy.

Jan Mikulík, Zdeněk Schenk

Resumé

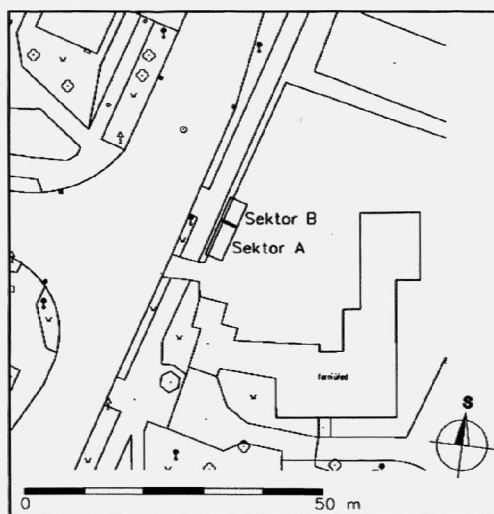
Přerov (Kataster Kozlovice u Přerova, Bez. Přerov). Strasse Za Školou. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

**PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)
Hranická ulice. Mladší doba hradištní, středověk-novověk.
Pohřebiště, sídliště. Záchraný výzkum.**

V souvislosti s budováním cyklostezky v centru Předmostí, podél ulice Hranická, byla narušena část pozemku farské zahrady při jejím západním okraji, parc. č. 35 (obr. 135). Terén zde byl snížen o 0,80 m v délce zhruba 20 m. Na odkryté ploše proběhl v září 2006 záchraný výzkum společnosti Archaia Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc. V průběhu se postupně ukázalo, že se jedná o původní, recentními terénními zásahy výrazněji nedotčenou parcelu.

Na ploše 60 m² bylo postupně odkryto 7 kostrových hrobů z mladší doby hradištní, které reprezentují nejstarší raně středověké aktivity na lokalitě (obr. 136). Hroby byly situovány ve směru SV-JZ v natažené poloze na zádech. Několik hrobových jam bylo mělce zapuštěno do sprašového podloží. Většina pohřbů byla bez doprovodných milodarů. Výjimkou byl dětský pohřeb 805, který obsahoval soubor 5 bronzových esovitých žaušnic, a dále pohřeb 800, ve kterém byl nalezen denár uherského krále Ondřeje (1046–1061), situovaný pod lebkou.

PŘEROV II - PŘEDMOSTÍ - ul. Hranická

Obr. 135. Přerov, Hranická ulice. Situační plán lokality. Hranická Strasse. Gesamtplan der Grabung.

S největší pravděpodobností se jedná o pokračování rozsáhlého kostrového pohřebiště, objeveného M. Křížem v roce 1895 při úpatí Skalky, západně od nově prozkoumané plochy. Toto pohřebiště by mělo také dále pokračovat SV směrem od farské zahrady. Zde byly v letech 1867 a 1924 odkryty kostrové hroby při kopání základů staré budovy obecní školy a při stavbě domu č. 15.

Dokladem vrcholné středověkého osídlení byla zahlupebná sídlištní jáma, která obsahovala keramiky z 1. pol. 13. století. Nejmladší stopy osídlení představuje několik výkopů novověkého stáří.

V jižní a severní části zkoumané plochy bylo zdokumentováno několik sintrových poloh, které se dají spojit s průsákem místních minerálních vod.

*Jan Mikulík, Martin Moník, Miroslava Plaštiaková,
Zdeněk Schenk*

Obr. 136. Přerov, Hranická ulice. Detail plochy s částí odkrytého mladohradištního pohřebiště. Hranická Strasse. Detailsicht der Grabungsfläche mit einem Teil des freigelegten junburgwallzeitlichen Gräberfeldes.